

MEĐUNARODNA KONFEDERACIJA SINDIKATA

Ayuba Wabba, predsjednik
Sharan Burrow, glavna tajnica

6. rujna 2022.

Gosp. Andrej Plenković
Predsjednik Vlade RH

Gosp. Marin Piletić
Ministar rada, mirovinskoga sustava,
obitelji i socijalne politike

Radno zakonodavstvo u Hrvatskoj

Poštovani gospodine premijeru,

Obraćam Vam se u ime Međunarodne konfederacije sindikata koja predstavlja 200 milijuna radnika u nacionalnim sindikalnim središnjicama u 163 zemlje, uključujući i Hrvatsku, kako bih s vama podijelila svoja zapažanja o nedavno sklopljenom kolektivnom ugovoru koji pokriva državne službenike.

Prema informacijama koje nam je dostavila naša članica, Nezavisni hrvatski sindikati, u svibnju ove godine sklopljen je Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine br. 56) sa Sindikatom policije Hrvatske i Nezavisnim sindikatom djelatnika MUP-a.

Uz napomenu o važnosti poticanja i promicanja potpunog razvoja i korištenja mehanizma za dobrovoljno pregovaranje u skladu s Konvencijom Međunarodne organizacije rada (MOR) br. 98 o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje, zabrinuti smo u vezi s trenutnom formulacijom članka 94. Kolektivnog ugovora, njegovim implikacijama na prava manjinskih sindikata i prava radnika na osnivanje i pridruživanje organizacijama po vlastitom izboru o opsegu i njezinom utjecaju na sustav industrijskih odnosa u praksi.

Prema našim informacijama, člankom 94. Kolektivnog ugovora (KU) ključna prava sadržana u ugovoru dodijeljena su samo reprezentativnim sindikatima, potpisnicima KU. Ta prava uključuju pravo na pregovaranje i savjetovanje s vladom, kao i druge važne odredbe, ključne za učinkovito funkcioniranje sindikalnih organizacija i za učinkovito predstavljanje njihovih članova. Stoga se čini da članak 94. djeluje na način da diskriminira sindikate koji imaju članove među državnim službenicima na koje se odnosi KU. Zabrinuti smo da bi se takvo ograničenje primjenjivalo čak i u slučaju kada je sindikat, koji nije potpisnik ovog KU, većinski sindikat u određenoj državnoj agenciji ili tijelu.

Jasno je da ova odredba nosi rizik da djeluje na način koji bi kršio slobodu udruživanja i načela kolektivnog pregovaranja MOR-a, kako je navedeno u Ustavu MOR-a, kao i u Konvencijama MOR-a br. 87 i 98, koje je Hrvatska ratificirala.

S tim u vezi, podsjećamo da prema zapažanjima nadzornih tijela MOR-a - Odbora stručnjaka MOR-a za primjenu konvencija i preporuka (CEACR) i Odbora MOR-a za slobodu udruživanja (CFA), tamo gdje zakon zemlje povlači razliku između najreprezentativnijeg sindikata i ostalih sindikata, takav sustav ne bi trebao utjecati na sprječavanje učinkovitog djelovanja manjinskih sindikata. Takva regulativa ne bi promicala kolektivno pregovaranje u smislu članka 4. Konvencije br. 98. Manjinskim sindikatima trebalo bi dopustiti obavljanje svojih aktivnosti i barem imati pravo govoriti u ime svojih članova i zastupati ih u slučajevima pojedinačnih pritužbi (ILO CFA Digest, paragrafi 1387-1388).

Nadalje, podsjećamo da članak 2. Konvencije MOR-a br. 87 o slobodi organiziranja i zaštiti prava na organiziranje štiti prava radnika na osnivanje i pridruživanje organizacijama po vlastitom izboru. Sukladno tome, takav slobodan izbor radnika što se tiče sindikata u koji se žele učlaniti ne bi trebao biti neopravdano ograničen prednostima koje se daju reprezentativnim sindikatima. Takav nedopušteni utjecaj može proizaći iz ograničenih prava manjinskih sindikata. Prema nadzornim tijelima MOR-a, manjinskim sindikatima kojima je uskraćeno pravo na kolektivno pregovaranje trebalo bi dopustiti da obavljaju svoje aktivnosti te da barem govore u ime svojih članova i zastupaju ih u slučaju pojedinačnog zahtjeva, kako pravo radnika da se pridruže organizacijama po vlastitom izboru nije neopravdano ograničeno (ILO CFA Digest, paragraf 545).

Slijedom toga, po našem mišljenju, trenutna formulacija članka 94. Kolektivnog ugovora ne promiče kolektivno pregovaranje, na način koji je u skladu s Konvencijom MOR-a br. 98, posebno u kontekstu krajolika industrijskih odnosa u Hrvatskoj. Također smo zabrinuti da bi ugovor mogao utjecati na pravo radnika da osnivaju i pristupaju organizacijama po vlastitom izboru, sadržano u članku 2. Konvencije MOR-a br. 87.

Stoga pozivamo Vašu Vladu da poduzme korake, uz punu konzultaciju sa svim sindikalnim organizacijama koje zastupaju radnike u državnoj službi, kako bi izmijenila dotičnu odredbu, u skladu s međunarodnim standardima rada sadržanim u Konvencijama MOR-a br. 87 i 98 i sukladno zapažanjima nadzornih tijela MOR-a.

Stojimo Vam na raspolaganju za detaljnije komentare i prijedloge.

S poštovanjem

Sharan Burrow (potpis)

Glavna tajnica